In Search of the Feast of the Acclamations

Preliminary Reflections

Jean Roméo Ntsama

Summary

The Feast of the Acclamations appears in the biblical calendars of Leviticus (23:23-25) and Numbers (29:1-6) and is presented as an important sacred occasion. However, unlike other festivals whose "original" setting can be traced back thanks to other OT calendars, the background of this celebration remains quite elusive. Building on previous works and proposals, this article proposes to understand the celebration as a feast linked to the construction of the second Temple and the reprisal of the sacrificial cult.

Keywords: feast of acclamations, memorial, shout/blowing, temple, Sacrifices.

Zhrnutie

Aklamačná slávnosť sa objavuje v biblickom kalendári Kníh Levitikus (23,23-25) a Numeri (29,1-6) a je predstavená ako dôležitá posvätná udalosť. Avšak na rozdiel od iných slávností, ktorých „pôvod" možno spätne sledovať vďaka iným kalendárom v SZ, pozadie vzniku tejto slávnosti zostáva stále nejasná. Na základe predošlých prác a návrhov špecialistov táto štúdia navrhuje vnímať aklamačnú slávnosť ako slávnosť spojenú s výstavbou druhého chrámu a so znovaustanovením kultu obiet.

Kľúčové slová: aklamačná slávnosť, spomienka, krik/trúbenie, chrám, obety.

Jean Roméo Ntsama
Studium Biblicum Franciscanum
9119301 JERUSALEM, Israel
ntsamaromeo@yahoo.fr
0009-0004-7289-5998

Bethel in the Book of Amos

Filip Čapek

Summary

Bethel is one of the key places mentioned in the Book of Amos. Despite the relatively low frequency of this toponym, it is important for tracking changes in the composition of the book during its formation and the relationship between Israel and Judah, in which, in addition to the theme of worship, specific social criticism also comes to the fore.

Keywords: Book of Amos, Bethel, Israel.

Shrnutí

Bétel je jedním z důležitých míst zmiňovaných v Knize Ámos. Toto toponymum, navzdory relativně nízké frekvenci výskytu, je důležité pro sledování kompozičních změn a proměn vztahů mezi Izraelem a Judskem, při nichž je v popředí, kromě tématu kultu, také sociální kritika.

Kľíčová slova: Kniha Ámos, Bétel, Izrael.

Filip Čapek
Department of Biblical Studies
Protestant Theological Faculty
Charles University
PRAGUE, Czech Republic
capek@etf.cuni.cz
0000-0003-1382-0422

Skutky 11,27-30

Synchronní výklad

Július Pavelčík

Shrnutí

Synchronní interpretace Sk 11,27-30, která je obsahem tohoto článku, sleduje různé vztahy vnitřních segmentů vykládané perikopy uvnitř širšího kontextu Skutků apoštolů a ukazuje na její organické postavení v tomto novozákonním spisu. Vyprávění o materiální pomoci antiochijských křesťanů, která byla iniciovaná prorockou předpovědí a adresovaná jeruzalemské církvi, je vzácným svědectvím o prvním konkrétním projevu mezikomunitní solidarity víry mezi věřícími společenstvími dvou největších center nejranějších dějin církve.

Klíčová slova: Skutky apoštolů, služba, Antiochie, Jeruzalém, Barnabáš.

Summary

The synchronic interpretation of Acts 11:27-30, which is the content of this article, examines various relationships between the internal segments of the pericope within the broader context of the Acts of the Apostles, demonstrating its organic position within this New Testament writing. The narration of the material aid from the Antiochian Christians, initiated by a prophetic prediction and addressed to the Jerusalem church, is a precious testimony to the first concrete manifestation of inter-community solidarity of faith between the believing communities of the two largest centres in the earliest history of the Church.

Key words: Acts of the Apostles, service, Antioch, Jerusalem, Barnabas.

Július Pavelčík, Th. D.
Jihočeská univerzita
Teologická fakulta
Katedra teologických věd
Kněžská 8
370 01 ČESKÉ BUDĚJOVICE, Česká republika
juliuspavelcik@seznam.cz
0000-0002-8402-8937

Biblistovi, učiteľovi a priateľovi ľudí i hôr

K šesťdesiatinám Petra Dubovského, SJ

Šesťdesiate narodeniny profesora Petra Dubovského, SJ sú pre časopis *Studia Biblica Slovaca* príležitosťou vyjadriť vďačnosť a úctu biblistovi, ktorý vyrástol zo slovenského prostredia a dnes patrí medzi výrazné osobnosti svetovej exegézy. Pochádza z Pečeňád pri Piešťanoch. Do Spoločnosti Ježišovej vstúpil ako mladý muž a po ukončení Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, odbor Kvasná chémia a biotechnológie (1983 – 1988), sa od prírodovedného zamerania posunul k filozoficko-teologickej formácii: začal ju na teologickom inštitúte Aloisianum v Bratislave (1991 – 1993) a dokončil na Pápežskej Gregorovej univerzite v Ríme (1996). Špecializované štúdium Biblie na Pápežskom biblickom inštitúte v Ríme (1999) ho definitívne nasmerovalo na profesionálnu dráhu biblistu

Jozef Jančovič
Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta
Univerzita Komenského Bratislava

Blažej Štrba
Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta
Univerzita Komenského Bratislava

Jozef Tiňo
Teologická fakulta
Trnavská univerzita Bratislava

doi 10.64438/sbsLFZS7553 *StBiSl 17 (2/2025) 247-248*

Příběh schrány

Mistrovské dílo o skryté transformaci kultu v Izraeli a Judsku

Filip Čapek

Shrnutí

Příběh putování schrány (PS) je nejen složitou literární kompozicí, ale i svědectvím o dějinné dynamice proměn pohledu na kult a konkrétně chrámy v Severním království a pak zejména v Judském království. Kromě dějin a literárních kvalit PS umožňuje nahlédnout do promyšlené teologizace judských toponym, při níž se do popředí, jakkoli zároveň skrytě dostává Jeruzalém a tamní chrám, a jiná místa ustupují do pozadí či je jejich důležitost transformována.

Klíčová slova: příběh schrány, chrámy, kult, Izrael, Judsko.

Summary

The Ark Narrative (AN) is not only a complex literary composition, but also a testimony to the historical dynamics of changing views on cult and specifically temples in the Northern Kingdom and then especially in the Kingdom of Judah. In addition to its historical and literary qualities, the AN provides insight into the deliberate theologization of Judean toponyms, in which Jerusalem and its temple come to the fore, albeit in a hidden way, while other places recede into the background or their importance is transformed.

Key words: the ark narrative, temples, cult, Israel, Judah.

Filip Čapek
Department of Biblical Studies
Protestant Theological Faculty
Charles University
Prague, Czech Republic
capek@etf.cuni.cz
0000-0003-1382-0422

Varovanie pred vymiznutím alebo odstrašujúce vysvetlenie z dejín

Špecifiká deuteronomistickej výstrahy pred modloslužbou a jej dôsledkami

Blažej Štrba

Zhrnutie

Táto štúdia identifikuje jedinečný koherentný teologický motív v deuteronomistickej historickej literatúre: tému modlárstva vedúceho k zničeniu. Skúma vybrané slová a frázy súvisiace s hriechom modlárstva a jeho následným trestom v ich bezprostrednom kontexte, aby rozlíšila, ako sa tieto prvky prepájajú v celom deuteronomistickom korpuse. Najskôr skúma opis kľúčového prečinu označeného slovným spojením „slúžiť“ (עבד) a „uctievať“ (חוה hištafel) iným bohom. Ďalej analyzuje výraz „zviesť do hriechu“ (חטא hifil) v Knihe kráľov, frázu, ktorá opisuje účinky hriešneho správania na ľudí a zdôrazňuje nezvratnosť prečinu. Nakoniec sa diskusia zameriava na rétoriku Mojžišových a Jozuových varovaní pred „zničením“ (אבד) – nevyhnutným dôsledkom modlárstva –, ktoré sa napokon naplnilo počas invázie babylonského kráľa. Tento motív sebazničenia ako dôsledku modlárstva tak spája Jozueho posledné varovanie pred modlárstvom s Manasseho polyteistickými a modlárskymi činmi, čím načrtáva teologické a relatívne priamočiare riešenie.

Kľúčové slová: deuteronomistická literatúra, modloslužba, Kniha Jozue, Knihy kráľov, sebazničenie Izraela a Judska.

Summary

This study identifies a single coherent theological motif in the Deuteronomistic historical literature: the theme of idolatry leading to destruction. It examines selected words and phrases related to the sin of idolatry and its subsequent punishment in their immediate contexts, in order to discern how these elements interlink throughout the Deuteronomistic corpus. First, it investigates the description of the crucial transgression denoted by the verb pair “to serve” (עבד) and “to worship” (חוה hishtafel) other gods. Next, it analyses the expression “to mislead into sin” (חטא hiphil) in the Books of Kings, a phrase that describes the effects of sinful behaviour on the people and underscores the irreversibility of the transgression. Finally, the

discussion focuses on the rhetoric of Moses' and Joshua's warnings of "destruction" (אבד) — the inevitable consequence of idolatry — which was ultimately fulfilled during the Babylonian king's invasion. This motif of self-destruction as a result of idolatry thus links Joshua's final warning against idolatry to Manasseh's polytheistic, idolatrous actions, thereby outlining the theological and relatively straightforward solution.

Key words: Deuteronomistic Literature, Idolatry, Book of Joshua, Books of Kings, Self-destruction of Israel and Judah.

Blažej Štrba
Univerzita Komenského v Bratislave
Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta
Samova 12
949 01 NITRA, Slovakia
strba10@uniba.sk
0000-0002-9244-0630

The Bethelite Hiel and His Two Sons in 1 Kgs 16:34

The Connection between Anthroponyms and Toponyms Considering the Concept of Deuteronomistic Geography in 1–2 Kings

Martina Korytiaková

Summary

The verse 1 Kgs 16:34 represents an intriguing part of Deuteronomistic History for several reasons. It narrates the re-building of Jericho despite God's prohibition and curse announced by Joshua upon the city's destruction in Josh 6:26. Moreover, while recounting the effectiveness of the curse in respect to the re-builder of Jericho the passage identifies not only his geographical provenance (Bethel) but also his personal identity (Hiel) along with those of his two sons (Abiram, Segub). Scholars have already dealt with the questions about why Jericho was brought to life by a Bethelite and why this event immediately precedes the Elijah–Elisha cycle. Yet, the reasons the rebuilder of Jericho was concretised by name have not been treated yet. To complement the existing investigations, this paper examines interconnections between the personal names of Hiel and his sons, and the place names of Bethel and Jericho within the Deuteronomistic concept of geography. This study argues for the intentional choice of the anthroponyms of the three literary characters and of the toponym of their origin to communicate both an ironic conformity of the names' semantic significance with the act of rebuilding and its consequences.

Key words: 1 Kgs 16:34, Hiel, toponyms, Deuteronomistic geography, space.

Zhrnutie

Verš 1Kr 16,34 tvorí fascinujúcu časť Deuteronomistickej histórie a to z viacerých dôvodov. Daná stať rozpráva o znovu vybudovaní mesta Jericha aj napriek Božiemu zákazu a kliatbe oznámenej skrze Jozueho voči tomu mužovi, ktorý by chcel mesto v budúcnosti opäť vystavať (Joz 6,26). Naviac pasáž v 1Kr 16,34 nielen že dosvedčuje účinnosť uvedenej kliatby vo vzťahu k novému budovateľovi Jericha, ale aj identifikuje jeho geografický pôvod (Betel) a osobnú identitu (Hiel) spolu s identitou jeho dvoch synov (Abiram, Segub). Odborníci sa už v minulosti zaoberali otázkami o tom, prečo bolo Jericho „vzkriesené" k životu práve obyvateľom z Betela a prečo táto udalosť bezprostredne predchádza naratívnemu cyklu Eliáša a Elizea. Avšak nikto sa doposiaľ nevenoval dôvodom, pre ktoré

bol Betelčan, ktorý znovu vybudoval Jericho, v 1Kr 16,34 konkretizovaný vlastným menom. S cieľom doplniť existujúci výskum táto štúdia preto skúma vzájomné súvislosti medzi vlastnými menami Hiela a jeho synov a názvami miest Betel a Jericho v rámci deuteronomistického konceptu geografie. V štúdii sa zastáva názor, že antroponymá troch literárnych postáv a toponymum ich pôvodu boli zámerne zvolené tak, aby ironicky komunikovali konformitu sémantického významu mien s aktom znovu vystavania mesta Jericha a jeho následkami.

Kľúčové slová: 1Kr 16,34, Hiel, toponymá, deuteronomistická geografia, priestor.

Martina Korytiaková
Comenius University Bratislava
Faculty of Roman Catholic Theology of Cyril and Methodius
Kapitulská 26
814 58 BRATISLAVA, Slovakia
martina.korytiakova@uniba.sk
0000-0003-3138-8979

Vôňa Libanonu v Knihe Ozeáš a vôňa milej v Piesni piesní

Miroslav Varšo

Zhrnutie

Záver Knihy Ozeáš (14,5-9) predstavuje jednostranné Božie vyznanie lásky svojmu ľudu, sprostredkované formou prisľúbenia a vyjadrené sériou obrazných prirovnaní. Tri z nich – lekno, strom nesúci ovocie a spočinutie v jeho tieni – sa objavujú aj v Piesni piesní (2,1-3) ako metafory ľúbostného vyznania medzi mužom a ženou. Tieto dve starozákonné pasáže tak možno chápať ako výnimočné prejavy lásky, ktoré sa navzájom dopĺňajú: teologický odkaz Ozeášovho textu, tlmočiaci Božiu reč k Izraelu, sa prelína s poetickým dialógom Piesne piesní, zobrazujúcim intímny rozhovor milujúcich. Toto prepojenie otvára priestor na čítanie oboch textov vo vzájomnej súvislosti.

Kľúčové slová: Ozeáš, Pieseň piesní, ľúbostná poézia, intertextualita.

Summary

The closing section of the Book of Hosea (14:5-9) offers a one-sided yet unconditional declaration of God's love for His people. It is conveyed as a promise and articulated through a series of vivid metaphors. Three of these images – the water lily, the fruit-bearing tree, and the sitting in the shade of the tree – also appear in the Song of Songs (2:1-3) as symbols of mutual affection between a man and a woman. These two Old Testament passages can thus be read as unique expressions of love that illuminate one another: the theological message of Hosea, voicing God's address to Israel, intertwines with the poetic dialogue of the Song of Songs, portraying the intimate exchange of lovers. This interplay invites readers to interpret both texts in close connection with each other.

Key words: Hosea, Song of Songs, love poetry, intertextuality.

Miroslav Varšo
Spoločenskovedný ústav CSPV SAV v. v. i.
Karpatská 5
040 01 KOŠICE, Slovensko
varso.miroslav@gmail.com
0000-0001-8341-4935

Down the Steep Bank

Verticality in Mark 5:1-20

Juraj Feník

Summary

Mark's Gospel abounds in spatial references which situate Jesus and other characters in various venues. Spatiality plays an important role in the episode of the Gerasene demoniac (5:1-20), and scholars have especially noted the evangelist's employment of horizontal movements, as Mark periodically moves his characters on horizontal lines. This is to be seen chiefly in the entrances and the exits of various characters, especially the demoniac. This essay aims to unearth the vertical dimension of movement in the story, arguably less noticeable than the horizontal one. It shows that in several verses of the story Mark moves his characters on a vertical line from above to below in order to convey their subjection to Jesus. This use of verticality underlines his christological message – Jesus' victory over the demons.

Keywords: fall, Gerasene demoniac, hill, kneeling, verticality.

Zhrnutie

Markovo evanjelium oplýva priestorovými údajmi, ktoré situujú Ježiša a iné postavy na rôzne miesta. Priestorovosť hrá dôležitú úlohu aj v príbehu o Gerazskom posadnutom (5,1-20) a vedci si zvlášť všimli Markovo použitie horizontálnych posunov, pri ktorom tento evanjelista presúva jednotlivé postavy na horizontálnej úrovni. To sa dá jasne vidieť najmä na vstupoch a výstupoch jednotlivých postáv, hlavne nečistých duchov. Táto esej sa snaží odhaliť vertikálnu dimenziu pohybu, ktoré je menej pozorovateľná. Štúdia ukazuje, že v niekoľkých veršoch príbehu Marek presúva postavy na vertikálnej úrovni zhora dole, aby ukázal ich podrobenie sa Ježišovi. Toto použitie vertikality podčiarkuje jeho kristologické posolstvo – Ježišovo víťazstvo nad démonmi.

Kľúčové slová: pád, Gerazský posadnutý, vrch, kľaknutie, vertikálnosť.

Juraj Feník
Slavistický ústav Jána Stanislava SAV
Dúbravská cesta 9
841 04 BRATISLAVA, Slovensko
fenikovdurko@yahoo.com
0000-0002-5814-1629

Tajomstvo vody a vína z Kány Galilejskej

Analýza Seduliovho podania Kristovho zázraku v Carmen Paschale III, 1-11[1]

Róbert Horka – Pavol Farkaš

Zhrnutie

Sedulius vo svojej Veľkonočnej piesni prináša okrem množstva iných zázrakov aj opis znamenia, pri ktorom Ježiš v Káne Galilejskej premenil vodu na víno. Na prvý pohľad sa zdá, že na skromnom pôdoryse jedenástich veršov môže sotva podať dostatočne presný opis Pánovho znamenia. Opak je však pravdou. Toto brilantné *epyllion* nemá za cieľ iba poeticky prebásniť evanjeliovú prózu, ale prináša v tom, čo sa na prvý pohľad zdá ako náhodná básnická variácia termínov označujúcich víno, aj zaujímavú exegézu zázračného nápoja, ktorý bol na svadbe ponúkaný. To nás privádza k záveru, že biblická epika súčasnému čitateľovi rozhodne ešte neprezradila všetky svoje tajomstvá, a preto si zaslúži byť vnímaná ako relevantný, hoci často dosiaľ neobjavený, zdroj pre skúmanie dejín exegézy jednotlivých biblických perikop.

Kľúčové slová: biblická epika, Sedulius, svadba v Káne Galilejskej, Veľkonočná pieseň, víno.

Summary

In his *Easter Song*, Sedulius, alongside numerous other miracles, also offers a description of the sign in which Jesus transformed water into wine at Cana in Galilee. At first glance, it may seem that the modest scope of eleven verses can hardly provide a sufficiently precise account of the Lord's sign. The opposite, however, proves to be the case. This brilliant *epyllion* does not aim merely to render the Gospel prose into poetic form, but within what at first sight appears to be a casual poetic variation of terms designating wine, it also conveys a striking exegesis of the miraculous drink offered at the wedding. This leads us to the conclusion that biblical epic has certainly not yet disclosed all its secrets to the modern reader, and therefore

[1] Tento článok vznikol v rámci projektu VEGA 1/0386/24: „Carmina Seduliana: prvý slovenský preklad, edícia a kritické zhodnotenie Seduliovho literárneho diela."

deserves to be regarded as a relevant – though often still undiscovered – source for the study of the history of the exegesis of individual biblical pericopes.

Key words: biblical epic, Sedulius, wedding at Cana, Easter Song, wine.

Róbert Horka
Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta
Univerzity Komenského v Bratislave
Kapitulská 26
914 58 BRATISLAVA, Slovensko
robert.horka@uniba.sk
0000-0001-5663-4529

Pavol Farkaš
Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta
Univerzity Komenského v Bratislave
Kapitulská 26
914 58 BRATISLAVA, Slovensko
pavol.farkas@uniba.sk
0000-0003-3386-8167

Liber Annuus LXXII (2022)

V ročenke Liber Annuus LXXII za rok 2022, ktorú v roku 2023 publikovalo Studium Biblicum Franciscanum (SBF) v Jeruzaleme, je spracovaných 23 odborných príspevkov (9-655) s ich abstraktmi (659-668). Následne sa čitateľ oboznámi s recenziami deviatich vybraných publikácií a prehľadom licenčných téz študentov SBF (670-715). Predstavená je aj dizertačná práca autora slovenského pôvodu Milana Diheneščíka s názvom *The Covenant of Shechem. An Exegetical Study of Josh 24* (715-719). Záverečné strany ročenky sú venované zoznamu nových zväzkov zo série SBF a stručnému prehľadu akademického roka 2021/2022 (719-720). Nechýba tiež index LA za obdobie 1981 – 2021 (721-735).

Vavrinec Radoslav Mitro, OP
Dominikánsky konvent
Mäsiarska 6
040 01 Košice
Slovakia

doi 10.64438/sbsLPJW3484 *StBiSl 17 (2/2025) 352-358*

RECENZIE – REVIEWS

KALIMI, Isaac: *The Book of Esther between Judaism and Christianity. The Biblical Story, Self-Identification, and Antisemitic Interpretation*. Cambridge UK: Cambridge University Press, 2023. 430 s. ISBN 978-1-009-26612-3.

Emeritný profesor Starého zákona na Johannes Gutenberg University v Mainzi, Isaac Kalimi, sa dlhodobo venuje interpretácii v biblických textoch a textoch raného obdobia judaizmu (napr. *The Reshaping of Ancient Israelite History in Chronicles*, 2005; *The Retelling of Chronicles in Jewish Tradition and Literature*, 2009; *Metathesis in the Hebrew Bible: Wordplay as a Literary and Exegetical Device*, 2018; *Untersuchungen zur Jüdischen Schriftauslegung und Theologie*, 2018). V posudzovanom diele sa sústreďuje na recepciu Knihy Ester (Est) v odlišných teologických konceptoch židov a kresťanov. *Rezeptionsgeschichte* a *Nachleben* Est v dejinách židov a kresťanov sú veľmi odlišné, hoci ide o knihu, ktorá je v obidvoch prípadoch súčasťou posvätnej tradície. To je dôvod, prečo sa autor rozhodol demonštrovať vzájomné vzťahy židov a kresťanov v priebehu dejín práve na príklade Est.

Jozef Tiňo
Teologická fakulta TU
Kostolná 1
814 99 Bratislava
Slovenská republika

doi 10.64438/sbsLLCE7202 *StBiSl 17 (2/2025) 359-363*

MURAOKA, Takamitsu: *The Wisdom of Solomon in the Septuagint* (Orbis Biblicus et Orientalis 304), Leuven et al.: Peeters, 2024. 228 s. ISBN 978-90-429-5086-0. Open access.

The Wisdom of Solomon in the Septuagint [Šalamúnova múdrosť v Septuaginte] (ďalej WSS) je „jazykovedný a textovo-kritický komentár“ (vii), podobný dvom predchádzajúcim Muraokovým publikáciám v tej istej edícii *Orbis Biblicus et Orientalis*, a to *The Books of Hosea and Micah in Hebrew and Greek* [Knihy Ozeáša a Micheáša v hebrejčine a gréčtine] (2022) a *Wisdom of Ben Sira* [Sirachovcova múdrosť] (2023).

Lionel Goh Yeh Cheng
Univerzita Komenského v Bratislave
Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta
Kapitulská 26
814 58 Bratislava
Slovenská republika

WYCKOFF, Eric John: *John 4:1–42 among the Biblical Well Encounters: Pentateuchal and Johannine Narrative Reconsidered* (Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament, 2. Reihe 542), Tübingen: Mohr Siebeck, 2020. 327 s. ISBN 976-3-16-159614-8.

Monografia Erica Johna Wyckoffa John 4:1–42 among the Biblical Well Encounters predstavuje jednu z najdôkladnejších štúdií o Samaritánke pri studni a o jej vzťahu k pentateuchálnym „well encounters“ (Gn 24; 29; Ex 2), aké v posledných rokoch vznikli. Ide o takmer nezmenenú dizertačnú prácu, obhájenú na Fakulte biblických vied a archeológie (Studium Biblicum Franciscanum) v Jeruzaleme v náročných dňoch začiatku pandémie COVID-19 v marci 2020, ktorá následne vyšla v prestížnej sérii WUNT II. Už tento kontext naznačuje vysokú vedeckú úroveň i ambíciu knihy.

Blažej Štrba
Univerzita Komenského v Bratislave
Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta
Samova 12
949 01 Nitra, Slovakia
Slovenská republika

Medzinárodná konferencia IOSOT

11. – 15. augusta 2025, Berlín, Nemecko

Humboldtova univerzita (Humboldt Universität) v nemeckej metropole Berlín sa v dňoch 11. – 15. augusta 2025 stala dejiskom 25. medzinárodnej konferencie IOSOT-u *(International Organization for the Study of the Old Testament)*. K podujatiu sa pridružili aj kongresy ďalších piatich organizácií: *International Organization for Masoretic Studies* (IOMS), *International Organization for Septuagint and Cognate Studies* (IOSCS), *International Organization for Qumran Studies* (IOQS), *International Organization for Vulgate Studies* (IOVS) a *International Syriac Language Project* (ISLP).

Anna Mátiková
Cyrilometodějská teologická fakulta
Univerzity Palackého v Olomouci
Univerzitní 244/22
779 00 Olomouc

doi 10.64438/sbsLMWJ5949 *StBiSl 17 (2/2025) 370-371*

In memoriam sestry Gabriely Ivany Vlkovej, OP

(*1964 – †2025)

Sestra Gabriela, rodným menom Ivana Vlková, sa narodila 2. marca 1964 v Trutnove a vyrastala v Novom Meste nad Metují (okr. Náchod).

Jej rodičia boli neveriaci, robotníckeho pôvodu. Gabriela mala ešte staršieho brata a mladšiu sestru. Strednú školu navštevovala v Náchode. Počas tohto obdobia konvertovala na kresťanstvo. Jeden jej spolužiak ju zoznámil so spoločenstvom, ktoré viedol Jaroslav Knittel, tajne pôsobiaci kňaz (bez vtedy potrebného štátneho súhlasu). V roku 1981 prijala krst v mestečku Broumove. V tom čase tiež nadviazala svoje prvé a v konečnom dôsledku aj trvalé kontakty so sestrami dominikánkami.

Fr. Benedikt Róbert Hajas, OP
Dominikánsky konvent
J. M. Hurbana 10
010 01 Žilina

doi 10.64438/sbsLNRF6046 *StBiSl 17 (2/2025) 372-373*

Biblické perspektívy na legitimitu a deeskaláciu vojny a ozbrojených konfliktov v príspevkoch účastníkov na medzinárodnej konferencii v Nitre

(12. – 13. novembra 2025)

Medzinárodná konferencia *Legitimizovanie a deeskalácia vojen a ozbrojených konfliktov z teologickej, cirkevno-historickej a právnej perspektívy*, ktorú organizovala Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta a Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave umožnila počas dvoch dní pod Zoborom v Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre diskutovať o súčasnej horúcej téme vojny a jej potláčaní v optike zvolených perspektív a ponúkla jej účastníkom prostredníctvom 28 príspevkov prednášateľov z piatich európskych krajín (Taliansko, Španielsko, Rakúsko, Ukrajina, Česká a Slovenská republika) zaujímavú reprezentatívnu reflexiu o legitimizovaní, potláčaní vojen, o násilí ale aj o mieri. Konferencia bola výstupom riešenia projektu APVV-23-0509 *Paradigmatická zmena v chápaní vojny a ozbrojených konfliktov z teologicko-historickej a právnej perspektívy (2024–2028)*, ktorý rieši dvanásti riešitelia z Rímskokatolíckej cyrilometoskej bohosloveckej fakulty a traja riešitelia z Právnickej fakulty UK. Okrem riešiteľov sa na konferencii prezentovali aj iní odborníci z oblasti medzinárodného práva a sociológie, z oblasti biblických vied, patristiky, morálnej teológie, cirkevných dejín, pedagogiky a tiež aj filozofie

Jozef Jančovič
Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakutla
Univerzita Komenského v Bratislave
Kapitulská 26
814 58 Bratislava

doi 10.64438/sbsLNVD1482 *StBiSl 17 (2/2025) 374-377*

Otcovia v Biblii. Príbehy a inšpirácie

28. – 30. novembra 2025, Donovaly

Občianske združenie Cleopas v spolupráci s Rímskokatolíckou cyrilometodskou bohosloveckou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave (RKCMBF UK) organizovalo v dňoch 28. – 30. novembra 2025 v Penzióne Zornička na Donovaloch biblický odborný seminár s názvom „Otcovia v Biblii. Príbehy a inšpirácie“. Bol to už štvrtý seminár tohto druhu a zúčastnilo sa na ňom takmer deväťdesiat účastníkov z radov širokej verejnosti, vrátane absolventov teológie a iných vedných odborov.

Blažej Štrba
Univerzita Komenského v Bratislave
Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta
Samova 12
949 01 Nitra

doi 10.64438/sbsLOLP3708 *StBiSl 17 (2/2025) 378-379*